

**ĀDAS UN KAŽOKĀDAS IZSTRĀDĀJUMU IZGATAVOŠANAS
SPECIĀLISTA
PROFESIONĀLĀS KVALFIKĀCIJAS PRASĪBAS**

1. Specializācijas vai saistītās profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis	
Ādas un kažokādas izstrādājumu izgatavošanas speciālists	Trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis (3.PKL) (atbilst ceturtajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (4.LKI))
2. Profesijas nosaukums	
<p>Profesija, kvalifikācijas līmenis: Ādas un kažokādas izstrādājumu izgatavošanas speciālists ir specializācija profesijai: Tērpu stila speciālists, 3. PKL atbilst 4. LKI.</p> <p>Uz ādas un kažokādas izstrādājumu izgatavošanas speciālista profesiju attiecināmi arī tērpu stila speciālista profesijas pienākumi un uzdevumi, kā arī veicami papildu pienākumi:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Ādas izstrādājuma piegriešana.2. Ādas izstrādājuma maketēšana.3. Ādas izstrādājuma izgatavošana.4. Kažokādas sagatavošana piegriešanai un piegriešana.5. Kažokādas izstrādājuma izgatavošana (šūšana).	

**3. Darba uzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes un attieksmes,
zināšanas un PROFESIONĀLĀS kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)
3.1.	Noteikt klienta/pasūtītāja vēlmes.	Izvērtēt klienta vēlmes un auguma īpatnības.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Ādas un kažokādas materiālu un izstrādājumu kvalitātes vērtēšanas principi.	Spēja novērtēt klienta/pasūtītāja vēlmes, piedāvāt un izstrādāt ādām, kažokādām atbilstošu modeli, tā konstruktīvo un tehnoloģisko risinājumu.
		Orientēties ādas un kažokādas materiālu klāstā. Orientēties ādas un kažokādas materiālu kvalitātes rādītājos	<u>Lietošanas līmenī:</u> Lietišķās komunikācijas pamati. Ādas un kažokādas materiālu veidi, to īpašības.	
3.2.	Piedāvāt un izstrādāt klienta/pasūtītāja vēlmēm atbilstošu modeļa un materiālu izvēli, tehnoloģisko, konstruktīvo un vizuālo risinājumu.	Noteikt materiāla atbilstību modelim.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Ādas un kažokādas izstrādājumu tehnoloģijas. Ādas, kažokādas materiālu un palīgmateriālu atbilstība konstruktīvajam risinājumam.	
		Precizēt un vienoties par atbilstošu galīgo vizuālo risinājumu.		
		Izstrādāt modeļa tehnisko zīmējumu.		
3.3.	Izgatavot piegrieztni ādas izstrādājuma maketa veidošanai.	Noteikt modeļa izmērus un detaļu proporcijas.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Konstrukciju veidošana un piegriešana ādas izstrādājumiem. Ādas izstrādājumu šūšanas tehnoloģijas. Ģeometrisko jēdzienu lietošana.	Spēja izgatavot darba lekālus ādas izstrādājumu piegriešanai, ievērojot šūšanas tehnoloģiju, vīļu uzlaides un nepieciešamās kontroliezīmes.
		Novērtēt piegrieztnes detaļu izvietojumu maketā.		
3.4.	Izveidot maketu ādas izstrādājuma darba lekālu izgatavošanai.	Izvēlēties maketam atbilstošu materiālu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Telpiska modeļa veidošana no piegrieztņu izvietojuma. Detaļu savienošanas secība.	
		Savienot maketa detaļas.		
		Noteikt maketa atbilstību modelim un veikt korekcijas.		

3.5.	Izgatavot darba lekālus ādas izstrādājuma piegriešanai.	Pārnest uz darba lekāliem modeļa maketā veiktās korekcijas.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Konstrukciju veidošana ādas izstrādājumiem.		
		Pievienot nepieciešamās vīļu uzlaides piegriežtnēm.			
		Izstrādāt tehnisko specifikāciju un veikt kontroliezīmes uz lekāliem.			
3.6.	Izvietot lekālus un piegriežtnes uz ādas materiāla.	Identificēt ādas materiālu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Ādas materiālu topogrāfija. <u>Lietošanas līmenī:</u> Lekālu un piegriežtņu racionāli izvietojuma principi uz ādas materiāla.	Spēja racionāli izvietot lekālus un piegriežtnes uz ādas materiāla, ievērojot ādas materiālu topogrāfiju.	4. LKI
		Noteikt ādas materiālu topogrāfiju.			
		Racionāli izvietot lekālus uz ādas.			
3.7.	Piegriezt ādas izstrādājumu.	Pielietot ādas piegriešanai atbilstošus tehniskos līdzekļus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Ādas piegriešanas iekārtas, instrumenti un tehnoloģijas. Darba drošības prasības.	Spēja piegriezt un sakomplektēt piegrieztās ādas un palīgmateriālu detaļas atbilstoši izstrādājuma izgatavošanas secībai.	4. LKI
		Izmantot atbilstošas piegriešanas tehnoloģijas.			
		Ievērot darba drošības prasības strādājot ar ādas piegriešanas instrumentiem.			
3.8.	Sakomplektēt piegrieztās ādas detaļas šūšanai.	Ievērot ādas izstrādājuma izgatavošanas secību.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Ādas izstrādājumu izgatavošanas secība.		
		Izvēlēties atbilstošos palīgmateriālus, furnitūru.			
3.9.	Izvēlēties atbilstošu tehnoloģiju ādas detaļu montēšanai.	Noteikt ādas izstrādājuma izgatavošanas secību.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Ādas šūšanas un detaļu montēšanas tehnoloģijas.	Spēja kontrolēt visus ādas izstrādājuma izgatavošanas etapus.	4. LKI
		Izvēlēties efektīvāko ādas izstrādājuma mezglu apstrādi.			
3.10.	Dublēt ādas izstrādājuma	Dublēt ādas izstrādājumu detaļas.	<u>Izpratnes līmenī:</u>	Spēja dublēt ādas izstrādājuma detaļas	4. LKI

	detaļas izmantojot atbilstošu tehnoloģiju.	Pielietot dažādus dublējamus materiālus atbilstoši modelim.	Ādas dublēšanas materiālu veidi un to īpašības. Ādas dublēšanas paņēmieni.	izmantojot atbilstošos dublēšanas materiālus un tehnoloģiju.	
3.11.	Izvēlēties atbilstošas iekārtas un instrumentus ādas izstrādājuma izgatavošanai.	Strādāt ar ādas šūšanas iekārtām. Pielietot dažādas palīgierīces.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Ādas šūšanas iekārtu veidi un palīgierīces. Darba drošības prasības. Ādas šūšanas iekārtu iestatīšana un apkope.	Spēja izvēlēties un pielietot atbilstošas iekārtas un instrumentus ādas izstrādājuma izgatavošanai.	4. LKI
3.12.	Sašūt ādas izstrādājumu.	Strādāt ar ādas un tekstilmateriālu šūšanas iekārtām un palīgierīcēm. Ievērot ādas izstrādājuma šūšanas secību, tehnoloģiju.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Ādas un tekstilmateriālu šūšanas un detaļu montēšanas tehnoloģijas.	Spēja sašūt ādas izstrādājumu, pielietojot ādas un tekstilmateriālu šūšanas un detaļu montēšanas tehnoloģijas.	4. LKI
3.13.	Kažokādas komplekta atlasīšana izstrādājumam.	Pārbaudīt kažokādas kvalitāti. Pielasīt kažokādas no izvēlētā komplekta (pēc krāsas toņiem, spalvas garuma, ādiņu garuma).	<u>Izpratnes līmenī:</u> Kažokādu veidi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Kažokādas izstrādājuma komplektēšanas principi.	Spēja sagatavot un piegriezt kažokādas pamatnes detaļas, ievērojot tehnoloģiskos procesus.	4. LKI
3.14.	Kažokādas sagatavošana pielasīšanai izstrādājumam.	Pārgriezt kažokādu. Pārbaudīt kažokādas kvalitāti. Novērst kažokādas defektus, izmantojot dažādas metodes. Tehnoloģiski sagatavot kažokādas piegriešanai (mitrināt, stiept, ķemmēt, žāvēt, pielasīt).	<u>Lietošanas līmenī:</u> Kažokādas pārgriešanas pamatprincipi un secība. Kažokādas defektu novēršanas metodes. Kažokādas izstrādājuma sagatavošanas posmi līdz piegriešanai.		
3.15.	Izstrādājuma pamatlekālu, piegrieztnes un darba	Sadalīt pamatlekālu, piegrieztņi daļās pēc ādiņu lieluma.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Darba lekālu daļu sazīmēšanas principi.		

	lekālu izgatavošana kažokādas piegriešanai.	Sagatavot darba lekālu daļas piegriešanai.	Kažokādas pamatnes sagataves izgatavošanas principi.		
3.16.	Kažokādas izstrādājuma pamatnes sagatavošana šūšanai.	Atzīmēt kažokādas muguras centru uz darba lekāla.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Darba lekālu pārnesšanas metodes uz kažokādas. Kažokādas piegriešanas tehnoloģija.		
Izvietot darba lekālus uz kažokādas.					
Piegriezt kažokādas ar piegriešanas nazi.					
3.17.	Sašūt kažokādas pamatni izstrādājumam pēc darba lekāla.	Sašūt kažokādas, ievērojot secību.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Kažokādas šūšanas tehnoloģijas.	Spēja sašūt kažokādas pamatni un kontrolēt visus kažokādas izstrādājuma izgatavošanas etapus.	4. LKI
Ievērot kontrolatzīmes sašūšanas procesā.					
3.18.	Izlīdzināt sašūto kažokādas pamatni pēc pamatlekāla.	Piestiprināt kažokādas pamatni pie specializētās darba virsmas.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Kažokādas pamatnes apstrādes tehnoloģijas. Kažokādas iekārtu un instrumentu lietošana.		
Samitrināt sašūto kažokādas pamatni.					
Žāvēt sašūto kažokādas pamatni.					
Atbrīvot sašūto kažokādas pamatni no darba virsmas.					
3.19.	Piegriezt kažokādas pamatni pēc pamatlekāla.	Piestiprināt pamatlekālu pie sašūtās kažokādas pamatnes.			
Izmantot specializētos instrumentus kažokādas pamatnes piegriešanai.					
3.20.	Sagatavot kažokādas pamatni izstrādājuma laikošanai.	Pielietot atbilstošās kažokādas sagatavošanas tehnoloģijas.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Kažokādas dublēšanas materiālu veidi un to īpašības. Kažokādas dublēšanas paņēmieni.	Spēja sagatavot kažokādas pamatni laikošanai pielietojot kažokādas izstrādājuma dublēšanas tehnoloģiju.	4. LKI
Dublēt kažokādas izstrādājumu detaļas.					
Savienot kažokādas izstrādājuma detaļas laikošanai.					
3.21.	Sašūt kažokādas	Veikt nepieciešamās korekcijas kažokādas	<u>Lietošanas līmenī:</u>	Spēja sašūt kažokādas izstrādājumu atbilstoši kažokādas un tekstilmateriālu	4. LKI

	izstrādājumu.	izstrādājumam.	Kažokādas un tekstilmateriālu šūšanas un detaļu iestrādes tehnoloģijas.	šūšanas un detaļu iestrādes tehnoloģijām.	
		Piegriezt un iestrādāt oderi kažokādas izstrādājumā.	Kažokādas šūšanas iekārtu veidi un palīgierīces.		
3.22.	Pielaikot ādas un kažokādas izstrādājumu.	Novērtēt ādas un kažokādas izstrādājuma atbilstību izvēlētajam modelim.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Ādas un kažokādas izstrādājumu konstrukciju veidošana. Korekciju veikšana pēc pielaiķošanas ādas un kažokādas izstrādājumiem.	Spēja novērtēt ādas un kažokādas izstrādājuma atbilstību izvēlētajam modelim un veikt nepieciešamās korekcijas atbilstoši izmēram. Spēja pievienot un iestrādāt izvēlēto furnitūru ādas un kažokādas izstrādājumos.	4. LKI
		Atzīmēt nepieciešamās korekcijas atbilstoši izmēram.			
		Precizēt furnitūras izvēli.			
		Pievienot un iestrādāt attiecīgo furnitūru.			
		Izmantot pagaidu stiprinājumu metodi ādas izstrādājuma laikošanā.			
3.23.	Konsultēt klientu par ādas un kažokādas izstrādājumu kopšanu un uzglabāšanu.	Informēt klientu/pasūtītāju par iespējamiem defektiem ādas un kažokādas izstrādājumu valkāšanas/lietošanas procesā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Ādas un kažokādas izstrādājumu uzglabāšanas noteikumi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Ādas un kažokādas materiāla un izstrādājuma defektu rašanās iemesli un to novēršana.	Spēja konsultēt klientu/pasūtītāju par ādas un kažokādas izstrādājumu kopšanas un glabāšanas specifiku.	4. LKI
		Informēt klientu/pasūtītāju par ādas un kažokādas izstrādājumu kopšanas un glabāšanas specifiku.			

Vispārīga informācija	
Profesionālās kvalifikācijas prasību iesniedzējs	<p>Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība.</p> <p>Profesionālās kvalifikācijas prasību izstrādes darba grupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inga Beikule – eksperts, SIA "Hobiju kursi" kursu "Ādas plastika" un "Somu izgatavošana" vadītāja; - Rita Pasīte – eksperts, sieviešu apģērbu šuvēja - modelētāja, tekstila dizainere, aizkaru un citu tekstilizstrādājumu šuvēja; - Ilga Kizika – eksperts, SIA "Kažokādu dizaina grupa" – modelētāja konstruktore; - Judīte Lince – eksperts, SIA "Kažokādu dizaina grupa" – kažokādu piegriezēja; - Aiva Bumbure – eksperts, Valsts SIA „Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums” skolotāja; - Inguna Siņica – moderators, Latvijas Meža nozares arodbiedrības priekšsēdētāja vietniece; - Paula Strode – moderatora asistents, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība.
Profesionālās kvalifikācijas prasību ekspertu darba grupa	<ul style="list-style-type: none"> - Ieva Pļaviņa – Ekonomikas ministrija, Nozaru politikas departamenta vecākā eksperte; - Guntis Strazds – Viegglās rūpniecības uzņēmumu asociācija, prezidents; - Inguna Siņica – Latvijas Meža nozaru arodbiedrība, priekšsēdētāja vietniece; - Valda Krūmiņa – Rīgas Stila un modes tehnikums, pedagoģe; - Ilga Bidzāne – Valsts izglītības satura centrs, Profesionālās izglītības departaments, Profesionālās izglītības satura nodrošinājuma nodaļa, vecākā referente.
Profesionālās kvalifikācijas prasību NEP atzinums	17.01.2018.
Profesionālās kvalifikācijas prasību saskaņošana PINTSA	07.02.2018.
Profesionālās kvalifikācijas prasību iepriekš saskaņotās redakcijas	-